

Sygn. akt: IV Ca 595/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Płocku IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący – SSO Waclaw Banasik

Sędziowie SO Małgorzata Szeromska (spr.)

SO Joanna Świerczakowska

Protokolant st. sekr. sąd. Anna Bałdyga

po rozpoznaniu na rozprawie 22 listopada 2017 r. w P.

sprawy z powództwa R. O.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Ciechanowie z 9 czerwca 2017 r.

sygn. akt I C 886/14

1. oddała apelację;
2. zasądza od R. O. na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 1.800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego za II instancję.

Sygn. akt IV Ca 595/17

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Ciechanowie wyrokiem z 9 czerwca 2017 r. oddalił powództwo R. O. skierowane przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 36.200 zł i obciążył powoda kosztami procesu. Wyrok ten zapadł w konsekwencji ustalenia, że powód nie był właścicielem samochodu, który został skradziony, bowiem nie nabył jego własności ani na skutek zawarcia umowy kupna, ani nie uzyskał prawa własności na podstawie art. 169 § 1 k.c., zatem nie może domagać się odszkodowania od pozwanego.

Apelację od tego orzeczenia złożył powód, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez przyjęcie, że powód w chwili nabycia samochodu był w złej wierze, co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia art. 169 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że powód nie był właścicielem samochodu marki F. (...), co doprowadziło do oddalenia powództwa.

Apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie na rzecz powoda kwoty 36.200 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu.

Ponieważ Sąd II instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego ani nie zmienił ustaleń faktycznych Sądu I instancji, a w apelacji nie zgłoszono zarzutów dotyczących tych ustaleń, uzasadnienie orzeczenia zawiera jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej, stosownie do treści art. 387 § 2¹ k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja jest niezasadna, a jej zarzut chybiony.

Ustalenia faktyczne nie były przez apelującego kwestionowane, zarzuty apelacji dotyczyły oceny prawnej dokonanej przez Sąd I instancji. Ocenę tę Sąd Okręgowy podziela i aprobuje, argumentacja zawarta w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku została poparta stosownym orzecznictwem Sądu Najwyższego. Apelujący do cytowanych przez Sąd I instancji orzeczeń nie odniósł się w żaden sposób, przedstawił jedynie własną interpretację art. 169 § 1 k.c. Przepis ten wprost wymienia przesłanki nabycia własności rzeczy ruchomej od osoby nieuprawnionej. Wszystkie one muszą być spełnione łącznie. Są to: zbycie rzeczy przez osobę nieuprawnioną; wydanie rzeczy przez zbywcę; objęcie rzeczy w posiadanie przez nabywcę; dobra wiara nabywcy. Trzy pierwsze przesłanki niewątpliwie zostały spełnione, zabrakło natomiast dobrej wiary nabywcy. Zastosowanie znajduje tu powszechnie przyjęta zasada, że w dobrej wierze jest ten, pozostaje w usprawiedliwionej nieświadomości rzeczywistego stanu prawnego, a więc tego, że zbywca nie jest właścicielem rzeczy, natomiast w złej wierze będzie natomiast ten nabywca, który albo wie, albo przy dołożeniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o rzeczywistym stanie prawnym. Niewątpliwie rodzaj zbywanej rzeczy – w tym wypadku samochodu – prowadzić musi do podwyższenia wymogów stawianych nabywcy, powszechnie bowiem wiadomo, że samochody często są przedmiotem kradzieży. Ponadto, w odróżnieniu od innych rzeczy ruchomych, samochód musi mieć dokumenty indywidualizujące go, jednocześnie świadczące o właścicielu pojazdu, co znacznie ułatwia potencjalnemu nabywcy ustalenie stanu prawnego samochodu. Zaniechanie dokonania tych ustaleń jednoznacznie świadczy o złej wierze nabywcy.

W bardzo podobnym stanie faktycznym rozstrzygał Sąd Najwyższy w sprawie I CKN 753/97. W wyroku z 16 czerwca 1998 r. Sąd ten stwierdził, że:

1. Dobra wiara w rozumieniu art. 169 § 1 k.c. dotyczy świadomości po stronie nabywcy co do uprawnienia zbywcy do rozporządzania rzeczą, czyli nabywca powinien posiadać przekonanie, że zbywca jest właścicielem rzeczy lub ma inne uprawnienie do zbycia rzeczy.
2. W złej wierze jest nie tylko ten, kto nabywa rzecz, w okolicznościach pełnej świadomości bezprawnego nabycia, lecz również ten, kto nabył rzecz w okolicznościach, na podstawie których powinien był wnosić, iż nabywa rzecz od nieuprawnionego.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy stwierdził, że w złej wierze jest nie tylko ten, kto nabywa rzecz, w okolicznościach pełnej świadomości bezprawnego nabycia, lecz również ten, kto nabył rzecz w okolicznościach, na podstawie których powinien był wnosić, iż nabywa rzecz od nieuprawnionego. W uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 30 marca 1992 r. sygn. akt III CZP 18/92 (OSNCP rok 1992, z. 9) Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, na potrzebę zachowania przez nabywcę samochodu należytej ostrożności, zwłaszcza gdy osoba zbywająca nie jest osobą zajmującą się zawodowo obrotem samochodami; nabywca powinien upewnić się, czy samochód nie pochodzi z kradzieży. Ta ostrożność powinna zawsze wynikać z okoliczności towarzyszących nabyciu pojazdu. W rozpoznawanej sprawie okoliczności nabycia samochodu nakazywały zachowanie daleko idącej ostrożności.

Okoliczności nabycia samochodu w niniejszej sprawie wskazują na niezachowanie jakiegokolwiek staranności przez powoda. Dokumenty pojazdu były sporządzone w języku, którego powód nie znał, umowa sprzedaży była wypełniona częściowo poprzez wpisanie danych osoby o obco brzmiącym imieniu i nazwisku, zaś faktycznie pojazd sprzedawała inna osoba. Już samo nabycie samochodu od osoby, która nie jest wpisana do dowodu rejestracyjnego pojazdu nie może być uznane za pozostawanie w dobrej wierze, co wyklucza przyjęcie, że powód stał się właścicielem samochodu na podstawie art. 169 § 1 k.c.

Z powyższych przyczyn uznać należało rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego za trafne, zatem apelacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach procesu za II instancję orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

Małgorzata Szeromska Waclaw Banasik Joanna Świerczakowska

(...)

(...).

(...)